

Világ proletárjai egyesüljete!

XV. évfolyam.

Cseleddömörk, 1919. április 20.

30. szám.

KEMENESALJA

A CZELEDDÖMÖRKI JÁRÁS SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona.

Egyes szám ára
30 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Korona-szálloda, 3. száma szoba
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények,
hirdetések és mindenemű pengületékek.

Proletárok! Készüljünk el május 1-ére, hogy méltóan ünnepelhessük azt meg.

Felhívás a községi munkástanácsokhoz!

Múlt hó végén Vasvármegye forradalmi tanácsa kiáltványt intézett a termelőkhoz, melynek értelmében mindenki tartozott burgonyafeleslegét záros határidőig felajánlani.

A határidő lejárt, elért eredmény pedig igen sivár. Igen kis számú községből jött felajánlás. A felajánlott készlet mennyisége pedig még kisebb. A megfelelő felajánlás elmaradásából úgy látom, hogy a többé-kevésbé jól ellátott vidék nem érzi át szenvedő testvéreink nélkülözését s a jólakott ember ma az egyenlőség és testvériség korszakában sem akarja meghallani az éhezők panaszát.

A letűnt kor községi képviselőtestülete helyéről eltávolított.

Az ujonnan választott községtag-nácsnak nem szabad annak közömbös útján haladnia.

Szigoruan szükséges kezelnie az élelmezési cjkkeket, mert az összes felesleg beszállítása országos érdek és egyetlen biztosítéka annak, hogy rend, nyugalom és a proletárság élelmezése fennakadást ne szenvedjen.

A felesleg megállapításánál nem szabad egyesek tullellátását tűrni, hanem mindig az ország ellátását tartás szem előtt.

Figyelmeztetendők a készlettulajdonosok, hogy a felesleg eltitkolása, átengedésének megtagadása, avagy a beszállításnak bármilyen módon történő késleltetése oly súlyos kihágást képez, amely felett a forradalmi törvényszék ítélkezik.

Utmutatásul szolgáljon a következő: A termelő község dobazó útján a beszoigáltatásra újiból felhivandó. Ennek megtörténte után a gazdákkal értekezlet tartandó, az ország súlyos élelme-

zési helyzete — melybe az antant megszállása folytán jutott — megmagyarázandó. Ez alkalommal a termelők névszerint újabb önkéntes felajánlásra szolítandók fel. Az értekezleten meg nem jelent termelőket kiküldöttekkel kell a felajánlás érdekében felkeresni. A vetésre megállapított mennyiségenfelül, mondjuk az ültetés pótlására mit sem szabad visszatartani. A vetés megtörténte után a vetésre szánt burgonyából viszsamaradt mennyiség utólag bejelentendő. A fejkvóta címén járó burgonyamennyiség megállapítása a leglekiismeretesebben eszközözendő. Állatok etetésére burgonyát felhasználni nem szabad. Ez súlyos kihágás.

A most felsorolt teendőket késedelem nélkül, azonnal foganatosítani szükséges és azokkal egy-két nap alatt el kell készülni.

Elvárjuk, hogy a most választott községi tanács a legnagyobb erőt fejtse ki a proletárság jól felfogott érdekében a beszoigáltatást a legszigorubb alapon kezelje.

A burgonyarekvirálást már is elrendeltük, ami megfelelő nagy karhatalom keretében meg is kezdődött. A rekvirálási költségek a késedelmes községet terhelik.

A felesleg elszállítását a közélelmezési népbiztosság nevében az Országos Burgonya Közvetítő Iroda eszközi bizományosai útján.

Burgonya ára 42 korona, mely árat a bizományos készpénzben fizet.

A táviratok Csáky Gábor Szombathely Kovács-szálló címre, mint az Országos Közélelmezési Népbiztos vas-megyei megbizottjának küldendők.

Vasvármegyei Direktoriama.

szervezet bizalmi embereivel gyűlést tartottak és a gyűlésen a szociálistákkal egyetemben megalkották az ideiglenes forradalmi kormányt és hogy május 1-ére egész Cseh-Szlovákországban átvegyék a hatalmat.

Jön a tavasz ...

A szép május, a virágfakadás korszaka, amikor nyílnak a májusi rózsák, az orgona virágok és a kis falusi kertek élelet nyerne a tavasz nyíló pompájában, van-e fenségesebb trón az élelben, mint a tavasz fakadó lombja között épített madárfészek?

Oh ti egykori nagyurak, visszagondoltok-e a fényre, a pompára, mikor a májusi rózsák csak linékek nyíltak!

Ezettekbe jut-e a mult, amikor csak néktek jutott májusi rózsá és a szegény munkás proletárnak csak akkor, hogyha kegyesen szivetekhez nyúltatok egy kis részvétért! A füstölő hosszú kéményű gyárak, bűzös levegőjű gyári műhelyek zsarnokai undorral gondoltak mindig a május elsejére.

Miért? ... Itt meg kell áltanunk egy pillanatra, hogy belepillantsunk a nagy urak titkos termeibe, ahol szölték a hálót az alsóosztály ellen azért, hogy hatalmukat, kéjelgő here élelüket, a munkásság vérén-zsirján biztositásák. Ezért volt aztán, hogy nem jutott májusi virág a kizsákmányolt munkásnak, sőt nem jutott néha kenyér sem, mert a nagy urak inkább platánokat hozattak drága pénzért és déli luxus virágokat, de a munkástól elvonták a májusi rózsák örömet, a tisztességes megélelhetést.

Imé, a szentírás szavai beteljesültek, mert a tékozló fiu megtért és a megbánás egy új, egy nemesebb világot hozott a busuló szülőkre. Vajjon a tékozló uri kompánia, akik a milliókat külföldön pazarolták el, akik egy órai kéjelgésért, egy millió frankot dobtak oda a szeparé tündérének, de a munkásaitól a falatot megvonták, megtérték-e már? Elismerik-e, hogy a május, az isteni szép május nemcsak a kékvértékek, hanem a szegény proletároké is. Királyok, hercegek, kerecsasszonyok romlott véret neveztek el-kék vérnek és nagyon helyesen, mert az egészséges vér az piros, a romlott vér pedig megkékül és a romlott vért ki kell érszteni és pedig azért, hogy meg ne fer-

Idéiglenes forradalmi kormány Csehországban. A Lesko-Slovó jelenti, hogy Muna és Zapolovski bolszeviki vezérek, atiket a rendőrség nem tudott kézrekeríteni. Kladnóban az összes csehországi kommunisz-

Holnap, hétfőn délután 4 órakor nagy népgyűlés lesz a Szent-háromság-téren. Rossz idő esetén a Griff-szálloda nagytermében lesz megtartva a Győrből kiküldött elvtársak által.

Ötöze az új május fakadó virágait,
amelyben millióknak van immar reménye.

Proletárok, előre törjön lelketek. Le az imperiálisták gaz tömegével. Építsük fel az új tavaszi otthon májusi virágok pompájában és ünnepeljük meg az élet fonságának isteni napját, amikor nem egyesek, hanem mindnyájunké a májusi rózsza. Minden legyen a dolgozóké. Az erdő, a mező, a rél, a virág, a madárdal. A henyelő herék vesszenek ki. Még a levegőt is el kell venni tőlük, úgy amint egykor elvették tőlünk a májust, a napsugaras isteni májust.

Késy János.

Itthon.

Légy üdvözölve csendes, kicsi város,
Ahol egykor én is boldog gyermek voltam.
Hár-fasóros utcák, apró fehér házak,
Melyek előtt vigan, nótákat dudoltam.

Most, hogy annyi hosszú, küzdelmes év után
Egy mély sóhajlással földre belépek,
Órüljek vagy sirjak a viszontlátásnak:
Ez tépelődése felkém képzetének.

Órülök, ha utcád járom kicsi város,
Emlétnönek régi, jomszerűs árok,
Boszok és sírok, ha látom, ha hallom,
Hogy megritkítottak titek is a harcok.

Légy üdvözölve csergedező patak:
Várost átélő kis Czincza és Marezal,
Melybe eltűnt idők napos délutánin
Füldöni sietünk, boldog, üde arccal.

Légy üdvözölve méltóságos Ság-hegy,
Hova kiszaladtunk, addig meg sem állva,
Kék ibolyát szedünk zöld borsostyant teplünk,
S bevesszük a nevünk egy-egy kösziklába.

Légy üdvözölve sokat-megjárt utca,
Kis sárga ház s annak udvara és kertje,
— Minden zego-zuga, apró kis emléke,
— Honnan kirepülve lettem a sors-verte.

Légy üdvözölve barátok serege,
Kikkel együttesen feleltük a bűt,
A kis sarki korcsma szines asztalánál,
Ládás Pekó húzva a vigat-szomorút.

Legyen üdvözölve vissza soh'se térs
Elnemült barátok sírdombjai; messze,
Melyeknek lakóit vágytam újra látni,
S nyugtalan kérdeztem: viszontlátás lesz-e?

Legyen üdvözölve minden, ami itt van.
Fű, fa, föld, levegő, holtaknak emléke...
Ráj a szívem látni, hogy így megritkított

Lenz Géza.

A szociáldemokrata párt tagfelvétele naponta 2—4 ig Csoma János elvtársunknál Kissa-utca 2.

A dolgozó ember jövője.

Sohasem volt talán ez a téma aktuálisabb, mint a mostani időben. Az egész világ forrong. Trónok reszegek, koronák lehullnak. Az elnyomott nép felszabadul és az országokból virágoz Kánaánt akarunk elővarázsolni. A trónok romjait el kell takarítani és helyébe a munka tisztetét, szeretetét kell helyeznünk. Eljött a komoly munka-korszaka. Most látjuk csak, hogy mennyire igaz a közmondásunk: »Dolgozni nem szégyen!« Igen! Most a munka nem szégyen, hanem erény; a dologtalanság, a munkátalanság pedig egy orias, megbocsáthatatlan bűn.

Minden embernek dolgozni kell most, akár testi munkában; mert csak így erősödhetik, szilárdulhat meg szerelet hazánk. Nem lehet most tétlenségben heverni, mert akkor a felszabadult Magyarország, mely 400 évig rabigában nyugott, ismét csak a szolgaság állapotába kerülne vissza. Melyes intézkedéssel behozta a ifjú Tanácsköztársaság a munkához való jogot és a munkakényszert. Most már nemcsak a joga van meg minden embernek a hasznos munkához, hanem a köteleessége is. Aki nem dolgozik, az ne is egyék. annak nincs létjogosultsága az ezeréves Magyarországon. A dologtalan heréknek nem tűrheti meg a dolgozó társadalom a kebelében, hanem azokat kiközösíti magából.

Aki dolgozik, az meg is él. Annak a megélhetését biztosítja a társadalom. Nem kell többé sem a tanult szellemi munkásoknak, sem az eddig kizsákmányolt testi munkásoknak nélkülözések között tengődni. Ez már többé nem lehet és nem is lesz cél. Mindenki magáért és családjáért dolgozik az államnak, aki nem is fogja a kapitalista kizsákmányoló rendszerét követni.

Most már a munkás, dolgozó embernek is megfelel az a jövője. Nemcsak azok élhetnek nyugodtan, békében, akik százak véretek munkájának gyümölcsét leszedték, hanem a dolgozó szellemi és testi munkások is. Nyitva lesz előttünk a színház, a mozi és egyéb szórakozó hely, mely eddig csak a gazdagok kiváltsága volt. A farasztó munka után az iradalom, a költészet és a többi művészetek élvezésében felüldithetik előfard lelkeiket és nem kell a nyomorral küzdeniük.

Aki akar, az tud is dolgozni és beje is illeszkedik az államépítésbe, hogy szellemi, vagy testi munkájával segítse annak működését és ezzel a köznek felbeesülhetetlen szolgálatot tegyen.

De ne csak szóval dolgozzunk — hanem tettel, mert minden szép szónál szebben beszél a tett és mindenkinek tanácsaival, hogy milyen édes lesz a jól végzett munka után az ahított pihenés.

Ha eddig a dolgozó ember munkáját nem becsülték meg, az a kor szellemében keresendő. 400 éves elnyomásban a lelkünk szinte elfasult lett a saját ügyeink iránt. Azonban most a hatalmas forradalom felrázta

az alvo magyart és most már dolgozik, de nem mint régebben, a kizsákmányoló kapitalistáknak, hanem magának és a munka gyümölcsét nem más élvezi, hanem ő, a dolgozó munkás. Mert ezental az öreg embernek nem kell tehetetlenül várni a megsemmisülést, hanem ha dolgozott ifju korában, akkor öregségében tisztességes nyugdíjat kap az államtól. Tehát a dolgozó ember előtt most már nem áll a fenyegető nyomor, hanem az édes pihenés vár rá.

Ez a dolgozó ember jövője.

Ifj. Fülöp József.

H I R E K

Értesítés. Pajor Sándor. elvtársunk, a Kemenesalja szerkesztője, miután egy a falusi, mint a járási tanácsba bevalasztatott és így elfoglaltságára való tekintettel a lap további vezetéséről lemondott és a Kemenesalja teljes vezetését a szocialista párt teljes bizalmával Késy Jánosnak adta át. A lap szerkesztője és kiadóhivatala a jövő héttől kezdve az új Kaszinó egyik szobájában lesz.

Bymen. Dr. Bárd Imre, b. h. népbiztos eljegyezte Deutsch Irmskát, Deutsch Gyula helybeli gabonakereskedő bájos leányát.

Munkásoltthon. Az új Kaszinó helyiségét a helybeli szocialista párt-birtokba vette és ezután a szervezett munkásságnak lesz szórakozó otthona.

Halálozás. Dr. Rédey Istvánné, helybeli állatorvos neje hosszas szenvedés után 27 éves korában elhunyt. Temetése a város nagy részére mellett szombat délután 4 órakor ment végbe.

A szőlőtermelés jövőjéről. Vasárnap délután két órakor Kecskeméten a Kossuth-téren nagy népgyűlés volt, a melyen résztvett Kecskemét és környékének egész földművelő népe, ugyintén a kisbirtokosok és a szőlőbirtokosok is. A gyűlésre leutazott Budapestről Vágó Béla népbiztos is, aki a gyűlésen megjelentek előtt beszédet mondott. Vágó népbiztos kifejtette a proletárdiktatura szükségességét, beszámolt a proletárdiktatura és a tanácskormány eddigi munkájáról és az összegyűlt kisbirtokosok előtt megnyugtató nyilatkozatot tett. Kifejtette, hogy az alföldi földművelésre igen nagy feladat vár és pedig az, hogy az az intenzív mezőgazdasági termelést, a melynek eddig is munkái voltak, tovább fejlesszessék. Kijelentette, hogy a szőlőtermelést teljes egészében fent lehet tartani és a tanácsköztársaság fenn is fogja tartani. Át kell azonban térni a csemegeszőlő termelésre és a bortermelés helyett a konzervált szőlőtermelésre, a melynek fontos tápszár.

A népbiztosnak a szőlőbirtokosok és a kisbirtokosok részére tett megnyugtató nyilatkozatai a megjelentek nagy megnyugvással vették tudomásul.

Megnyitlak a drogeriák. A fővárosi lapok közlik, hogy a drogeriák április 17-én kinyitattak.

Megalakult az ifjuniók egyesületének csehdómölki csoportja. Mint az ország többi városaiban; Csehdómölken is megalakult az ifjuniók csoportja. 17-éves 6 órákos nagy számban jelentek meg az ifjuniók (tanoncok) a Griff-szálló nagyertermében. Lencz Géza elvtárs tömör szavakban vázolta a szervezkedés célját, szükségességét s komoly munkára hívta fel az ifjakat. Ezután megválasztották a bizalmiakat és a tisztikart, mely a következőképp alakult: Elnök: Talabér Károly, alelnök Somogyi György, titkár Pörköly István, ellenőr Nagy Imre, pénztáros Takács József. — 18-án újabb összejöttek az ifjuniók a Griff termében, ahol Muzsaj elvtárs, budapesti kikötőtől tartalmas előadásban mutatót rá az ifjuság feladataira, hivatására. Nem agyondolgoztatott, elsatnyult és szakmáját nem tudó iparosokra van szüksége a jövő társadalomnak, hanem művelt, egészséges szakemberekre — mondotta. Utána Pollák elvtárs, pol. megbízott szólott meleg szavakkal az ifjuniókhoz, akiket biztosított a szórakozáshoz és művelődéshez szükséges könyvtárról, alkalmas helyiségről, valamint érdekeik mindenkor megvédéséről. Az ifjak lelkes hangulatban távoztak az ülésről.

Felülfizetés. A vasárnap megtartott Cabarén felülfizettek: Guttman Adolf 20 K, Lövey 5 K, Kreiner József 3 K, N. N. 2 K, N. N., N. N. 1—1 K, amelyet köszönettel nyugtáztunk.

Hivatal áthelyezés. Pollák Dezső pol. megbízott átköltözött a fészolagibóri hivatalba, mert a rendelkezési alapon a Tanácsköztársaság ily módon kívánja a korrekt eljárást egy a politikai téren, valamint a közigazgatási hivatalok, ugyiszintén a községi ügyek rendezését külön intézni, hogy minden reszort maga álja meg helyét a rendelkezési alapon. Községi ügyekben a városháza termében törtenek intézkedések. A községi ügyekben Pajor és Kovács elvtársak járnak el. A direktorium többi tagjai pedig az időszakos üléseken vesznek részt. Pollák Dezső pol. megbízott intézi a szolgabíróval egyetemben azokat az ügyeket, amelyek kizárólag a politikai eseményeket foglalják magukban.

Fogyók és internáltak kicserélése. A cseheknek a fogyók és internáltak kölcsönösen kicseréltek. A netán még cseh kézen levők kiszabadítása érdekében mindazok, akiknek hozzátartozói, ismerősei a csehek által internáltak, jelentésként a hadügyi népbiztosság 55 osztályának (V. Nador-u. 33.)

Katonai zenészek jelentkezése. A hadügyi népbiztosság felhívja mindazokat a katonazenészt elvtársakat, akik eddig a katonaságnál mint zenészek teljesítették szolgálatot, személyesen jelentkezzenek a vörös katonazenekarban való felvételre, Budapesten a Marx lakonyában.

Fiumét a Jugoszlávoknak kell adni, noha az olaszok fenyegetnek azzal, hogy külön békét kötnek Ausztriával. Egyébként Fiumét szabad kikötőnek fogják nyilvánítani.

Berlinben — kimondták az általános sztrájkot, az imperialisták ellentérvéseit meghíusították a szocialisták, mert Berlinben a munkásság hódított teret és csatlakoztak a közhivatalnokok is a sztrájkhoz.

Fellázadt a szerb katonaság. Szerbiában óriási módon alakult ki a forradalmi

párt és az egész Szerbiában dühöng a kapitalizmus elleni forrágés, csak órák kérdése a forradalom kitörése.

Lakásbiztosítók Budapestén. Leiketlen, gonosz emberek még mindig megakadályozni igyekeznek, hogy a központi lakásbiztosítók és kertületi munkástársaságok lakásbiztosítók lakáshoz juttassa azokat, akik arra valóban érdemesek. Tekintettel arra, hogy a sok figyelmetes dacára is még mindig zaklatják jogosulatlanok a lakásbiztosítók, elrendeltetett, hogy az ilyen zaklatásokat azonnal leartóztassák és a forradalmi törvényszék elé állítsák.

A kisemberek értékpapírja és életbiztosítása. A magyar Tanácsköztársaságnak nem célja, hogy a kisembereket károsodás érje. Tudatában van annak, hogy minő igazságtalanság lenne az, ha a nagytőkével, a burzsoáziával szemben elkövetett eljárást a kisemberek fáradtságos munkájával összekapartott vagyonkájára is alkalmazná. Épen ezért nincs szándékában a kormánynak megkárosítani azokat, akik keserves munkájuk által akár hadikölcsönöket, akár egyéb értékpapírokat szereztek és úgy helyezték el a bankokban. Addig is, míg a kormányzótanács intézkedése meg nem történik, figyelmeztetjük az elvtársakat, hogy ne üljenek fel rosszakaratu híreszteléseknek, mert azok, akik ilyen híreket terjesztenek, a forradalomnak és így a proletáriátusnak is ellenségei. A tanácsköztársaságnak gondja lesz arra, hogy semmi el ne vesszen, ami pénzben-bennünkben érint.

Horrátország tüntetés Magyarországon. Horvátország általánosában tanujelét adta annak, hogy mindenkor vallomást tett a magyar érdekek mellett. Különösen a magyar vasutasság mutatta meg a titáni erőtelét, amennyiben a magyar vasutasság odaadó hazaszeretete a szocializmus teljes tisztaságában érvényesült és támogatta a forradalmi kormányzótanácsot akkor, amikor erre a legnagyobb szüksége volt. Épen ezért, a magyar vasutasság alkalmat nyújtott arra, hogy a nemzeti bizalom tisztá öszintességét ápolja abban az értelemben, amelyben felépíteti óhajta az új társadalmi rendszert.

Ékszeresek. Harmadfélmilliónyi szolgáltattak be a kincstárnak az ékszerek. Körülbelül két és fél milliárd értékben képez a beszolgáltattott ékszer mennyiség. Hogy mennyi értékűt adnak vissza ebből forgalom céljaira, azt még ma nem lehet tudni. Jelenleg csak néhány ékszerész üzlet van nyitva Budapesten. A közönség nem igen vásárol ékszereket, csak jeggyűrűt felülő sokat.

Kun Béla beszéde a tatabányai munkások népgyűlésén. Zsirt és ruhát vittek a munkásoknak. A tatabányai állomáson óriási közönség várta a külön vonatot, amely Kun Bélát és társait hozta. Murányi Gyula a bányamunkások tikára üdvözölte Kun Bélát, aki válaszában kijelentette, hogy az egész Magyarország Tanácsköztársaság képviselőiben érkezett a külön vonat a tatabányai munkásokhoz. Óriási néptömeg jött össze a népgyűlésre. A környék valamennyi faluja is képviseltette vel. Viharos felkészesítés közöndött Kun Bélát, aki hatalmas beszédében kifejtette mindazokat, amelyeket tudnia kell minden proletárnak. Utána Varga Jenő népbiztos beszélt. Kovács Gábor a cseplői munkásság üdvözlését tolmácsolta. Ezzel aztán a

népgyűlés szép rendben véget ért és a külön vonat este 7 óra után visszaérkezett a fővárosba.

Az iskolákról szóló rendeletek. Minden nem állami, nevelési és oktatási intézet, a Tanácsköztársaság kezelésébe fog átmenni. Valamennyi intézet addig is, míg a szabályszerű átvétel megtörténhetik, működését változatlanul folytathatja. Szerzetes-tanárok és apácák is folytathatják működésüket abban az esetben, ha világi egyénekké válnak. Ellenkező esetben a forradalmi törvényszék fog itélkezni felettük.

Nem vonják be a 25 és 200 koronás bankjegyeket. A pénzügyi népbiztosság közli: Ellenőrizhetetlen forrásból az a hír jelent meg, hogy a 25 és 200 koronás bankjegyek bevonják. A pénzügyi népbiztos a közönség tájékoztatásul és megnyugtatósául közli, hogy a 25 és 200 koronás bankjegyeket köteles mindenki elfogadni, mert ellenkező esetben a forradalmi törvényszék elé állítandók.

Nősülnek a katolikus papok. Kortübelül husz katolikus pap nősült meg a fővárosban a márciusi forradalom óta. Rendkívül érdekes, hogy a példaadásban azok járnak legelő, akik a legharciasabb klerikalizmusukról voltak híresek. Iszof Alajos, aki Proháskró püspöknek volt a tanítványa s a „Zászlónk” című katolikus ifjúságmételeyző lapot szerkesztette, Kánter Gizellát, lapja egyik gépirónóját vette feleségül a VII. kerületi anyakönyvvizsgáló előtt.

A forradalmi törvényszék érvényesülése. Szolnokról jelentik: A jászárokszállási forradalmi törvényszék Godey Lászlót, Bobagy Imrét és Torpa-Balazst golyó általi halálra ítélte és az ítéletet azonnal végre is hajtotta. Örömmel konstatáljuk, hogy itt Vas megyében még ez ideig ilyen eset nem fordult elő. De nagyon természetes és hogy a vas megyei nép mindig tudatában volt a törvények tiszteletének és soha az ellen nem vétett.

Jelentkezzenek a jogi munkások. A Vasvármegye területén lakó joghallgatók, kik a jogi munkások szakszervezetébe belépni kívánnak Dr. Bauer Jenő szakszervezeti titkárnál (Községi utca 8, d. u. 4—5 óra között) vagy Dr. Gránitz Géza pénztárnál (Kereskedők tásulata, Hungaria szálló) d. u. 6—7 óra között jelentkezzenek.

Szóljunk le az alászlójáról. A magyar embereknek egy igen speciális köszöntési kifejezésük van: az „alászlógája”. — Amennyire szép és helyes volt e kifejezés az öszvedöntött, a lerombolt ösztályállam idejében, éppoly ellenszenves velünk most, amikor az egyenlőség glóriája szorgolja be napunkat. Ha nincs ur, nincs szorga sem! Tehát helytelen és öntudatlan kifejezés az „alászlógája”. Az ösztályállamban e kifejezéssel ismerték el a megítélt egyéneket nálunknál felsőbbrendű lényeknek, de ma minden ember egyenlő, ott éppen azok a senkik, akik előbb szolgákat tartottak. Akik pedig továbbra is használják ezt a megalázó kifejezést, épen azok tartják felnt és nem engedik elfeledni a megútt ösztályállam tiszatát. Hagyjunk fel tehát az „alászlógájával” és mi proletárok köszöntsük egymást szebb, nemesebb, jobb kifejezésekkel, mint pl. jó napot jó este!

Személyes Életrajzok.

Jánosháza. A lapot pontosan póstán küldjük, közönet a szives figyelemért. **Dr. Cséldömök.** Verseit nem közölhetjük, mert nem lehet meg a szocialista elveknek. **F. J. Kormend.** A cikkét leközöljük és máskor is írhat. **I. A. Budapest.** Ha érettségizett, úgy feltétlenül előnyben részesül. **N. Kaposvár.** A vers nem rossz, de igyekeznie kell olyan verseket írni, ami a szocialis társadalmat érinti. **K. L. Sárdogárd.** Nem szabad kétségbe esni, mert aki jogvégezt ember, az érvényesül a proletár társadalomban is. **L. Egyházashegy.** Miért nem ír 2 Művészesen.

Nyílt-tér.

E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

Üzlet

Ertesítjük a n. é. közönséget, hogy

üljöl megkezdettük, azonban a jelenlegi arubiany miatt ez idő szerint csakis férfi és gyermek ruhák készítését. Alakítását és fordítását vállalhatjuk, kérjük vevőink további szives pártfogását.

Tisztelettel
Singer Mihály és Fia
férfi szabó Pápa.

Hivatalos rész.

2284/910. szám.

Valamennyi Jegyzőségnek.

Alispán 8773/910. számú rendelete folytán újítottom, hogy az 1917. 1918. és 1919. é. hátralékban levő községi hozzájárulásokat a vármegyei hadiárva, Özevgy és rokkantak nem kötelesek a behajtásokat a legsürgősebbre és teljes szigorral fogadtatosságra és a bányai öszvegeket azonnal szállítsa be. A behajtás fogadtatossággal Cim fegyelmileg teljes, jelentését 15 nap alatt várom.
Cséldömök, 1919. április 14.

Somogyi, h. főszolgabíró.

1832/919. szám.

Valamennyi községi és körjegyzőségnek.

A vármegyei direktorium-rendelete folytán a 1832/919. számú és a 18 éven

felüli családtagjainak 25, 16 éven alüli családtagjainak pedig 20-kg gabonajárandóság lévén kiadandó, 1832/919. számú rendeletet nem akként módosítom, hogy a kollektív szerződésben biztosított fenti fejkvótákon felüli mennyisége közlelemzési célokra lefoglalandó és a termelő által beszolgáltatandó az illetékes haditermény bizományushoz.

Cséldömök, 1919. április 14.

Somogyi, h. főszolgabíró.

Mánolal. Vasvármegye forradalmi jánása. A Tanácsköztársaság feladatának tekintni, hogy a termelő eszközöket a dolgozók társadalmának tulajdonába vegye át, a termelőt ösztönözze és fokozza. Ezért a tanácsköztársaság a kisipar kereteit meghaladó ipari, bányá és közlekedési üzemeket köztulajdonba veszi, azokat egy csapásra az egész proletárium vezetésé és az illető üzem munkásságának ellenőrzése alá helyezi. Ezért mindazok az ipari, bányá és közlekedési

üzemek, amelyek munkaslétszáma 1919. évi március 22-én a huszat meghaladta, társadalmi vezetés alá és munkáellenőrzés alá kerülnek. A tulajdonba átvett üzemeket a Tanácsköztársaság szocialis termelési népbizottsága által kinevezett termelési biztosok vezetik. A termelési népbizottság több üzemet is rendelhet egy termelési biztos alá. A termelési biztos a proletár öszvegeinek képviselője abban az üzemben, amelynek élére állították. A megjelölt üzemben a munkások ellenőrző munkástanácsot választanak. Ha a munkások száma a százat meg nem haladja, az ellenőrző munkástanács három, ha a százat meghaladja 31, ha az ötszázat meghaladja legfeljebb 7 tagból áll. Választó és választható az üzemben minden 18 évnél idősebb munkás és munkásnő; ahol a munkásságnak legalább egynegyed része kívánja, a választás titkos szavazással történik. A tisztviselő is munkás. Az ellenőrző munkástanács feladata a proletár munkafegyelmének megteremtése, a dolgozó nép tulajdonának védelme és a termelő munka ellenőrzése. A Tanácsköztársaság gondoskodik időként kiküldött ellenőrei útján minden társadalmi vezetés alá helyezett üzem műszaki és gazdasági legfőbb ellenőrzéséről. Ha az ellenőrző munkástanács és a termelési biztos között valamely kérdésben nézeteltérés merül fel, akkor a munkástanácsnak nincs joga önhatalmalag eljárni, hanem panasszal fordulhat a szocialis termelési népbizottsághoz, amely

a panaszt sürgősen megvizsgálja és haladéktalanul dönt. Döntése kötelező. Amíg nem dönt, addig a termelési biztos rendeletét követheti. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. A leltár alapján az egyes áruk a kereskedelmi forgalomban szokásos pontos megnevezését a szokásos egység (méter, marab, kilogramm) alkalmazásával feltüntetett mennyiséget, továbbá az áru egységeként való beszerzési árát részletesen kimutató készletbejelentést kell készíteni. A bejelentésben elköltönve kell felvenni azokat az árakat, amelyek az árúlet, illetve üzem, vagy raktár tulajdonosaié, de más üzletben, vagy raktárban vannak elhelyezve. Ez utóbbi üzlet vagy raktár helye pontosan feltüntetendő. Ha raktár tulajdonosé, azok az árutulajdonos pontos megnevezésével külön megjelölné. A készletbejelentést a tulajdonos, továbbá ott, ahol legfeljebb öt alkalmazott van, az öszve alkalmazottak ötél több alkalmazottal bíró vállalatoknál az alkalmazottak bizalmi egy-

mei, de legalább öt egyén tartozik alá. A készletbejelentések a tulajdonos cég neve és helye belyegző alkalmazásával pontosan feltüntetendő és könnyen áttekinthető formában olvasható írással két példányban elkészített bejelentések, sürgősen küldendők be a cégül közölt megbízott címére. A készletbejelentések teljességet és megbízhatóságot a népbizottság ellenőrizni fogja. A készletbejelentés elmozdítása, továbbá a valótlan adatokat tartalmazó készletbejelentések beszolgáltatása forradalmi bűncselekmény. A leltározás a vállalat alkalmazottainak jelenlétében kezdhető csak meg. Leltározás után az üzlet bezárandó, míg a kinyitásról külön rendelet nem intézkedik. Leltározandó minden (tehát gépberendezések, szakkök, göngyöletek, készlelékek is). Leltározandók a pénz és egyéb értékek, de legalább a személyzet öt ellenőrző tagja jelenlétében. Egyidejűen leltározandó és benyújtandó a sürgősen beszerzendő anyagok hiány-leltárjai. Tilos a leltározás előtt bármilyen anyagok kiadása, vagy elszállítása. Kivétel csak a népbiztos hiteles utalványokra eszközölnél anyagkiadás képezhet. Fenti utasítások szerint először az üzemi ellenőrző tanács alakítandó, és csak azután, végezhető az ügyesnek lenti utasítás szerinti leltározás. 2159/919. szám.

Valamennyi községi és körjegyzőségnek.
Megfelelő eljárás végett közlöm.
Cséldömök, 1919. április 5.
Somogyi, h. főszolgabíró.

A jánosházai fogyasztási szövetség XXII. évi zárszámadása 1918. évi december 31-én.

A körgyűlés 1918. évi április hó 27-én délután 3 órakor a róm. kath. iskola termében lesz megtartva, melyre a részvényesek ezuton is tisztelettel meghívotnak.

A körgyűlés tárgyat: 1. Elnöki megnyitól. 2. A zárszámadás bemutatása. 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 4. A tiszta nyereség-felüli határozat. 5. Az alapítók telemelése. 6. Egy igazgatósági tag választása. 7. Esetleges indítványok. Jánosháza, 1919. március 21.

Bevétel: Pénz maradvány 1917. évről 2271054 K. Kereskedésből 21757194 K. Kintlevő követelésekből 844940 K. Üzletrészekből 20 K. Kamatból 31932 K. Egyébekből 1 K. Hazibérből 36560 K. Felvett kölcsönökből 19000 K. Összesen: 26153780 K.

Kiadás: Kereskedésre 15312166 K. Kamatokra 340 K. Sz. mélyzet díjazására 887589 K. Halmrészi és iparkamarai illeték 7168 K. Köszvény adó 66470 K. Alföldi adó 130114 K. Ház után illeték 2208 K. Ház és árbitizotás 12478 K. Hazibér 1650 K. Üzletfentartási költségek 19380 K. Híradó adóit árak értéke 844940 K. Házul 50000 K. Visszaütölt kölcsön 6000 K. Pénzár 1918. évi december 31-én 2899675 K. Összesen 26153780 K.

Vagyon: Pénzár 1918. december 31-én 2859675 K. Arukészlet értéke 1125024 K. Váltópénz 774 K. Kintlevő követelések 844940 K. Üzletrészesek értéke 27094 K. Hitelszövetkezeti üzletrészes 50 K. Hitelszövetkezeti üzletrészes után kamat 1918. 250 K. Házértéke becsült szerint 33000 K. Összesen 8163657 K.

Teljes: 538 üzletrészes á 20 K 10760 K. Tartarék 4239703 K. Mult évi nyereség megadása 902564 K 5142267 K. Üzletvezeteli költségek 20000 K. Közigazgatási tartozás 321234 K. Felvett kölcsön 6000 K. Nyereség 824156 K. Összesen 8163657 K.

Jánosháza 1919. március 21. **Dr. Maróthy László** elnök. **Mészáros Mihály** igazgató, **Nagy József**, **Szabó András**, **Szabó Gábor**, **Perendi József**, **Perendi Sándor**. Jelen forgalmi kimutatás, ugyszintén a mérleg általunk átvizsgáltatvan, minden tételeiben helyesnek és az üzleti könyvekkel megegyezőnek találtatott. **Takách Ferenc**, **Bödy István**, **dr. Magyar Károly**, **Táncsics József**, **ifj. Mészáros Mihály**.